

Одобрявам:

13.05.2015г.

ВАНГЕЛИЯ ИВАНОВА

Директор на Басейнова дирекция
„Западнобеломорски район“

БЮЛЕТИН
ЗА СЪСТОЯНИЕТО
НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ
ВОДНИ ТЕЛА
В ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН
ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ
ПРЕЗ 2014г.

Благоевград, 2015 година

р. Илийна преди вливане в р.Рилска

ВЪВЕДЕНИЕ:

За изготвянето на Годишния бюлетин за състоянието на повърхностните и подземните водни тела в Западнобеломорски район за басейново управление за 2014 година е използвана наличната информация в Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ от:

- програмите за оперативен мониторинг на повърхностни води за 2014 г. на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“;
- програмата за мониторинг на химично състояние на подземните води за 2014 г. на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“;

Мониторингът осигурява информация за протичащите в повърхностните и подземните водни тела процеси, промени и явления, необходима за оптималното управление на водните басейни. Получената информация дава представа до каква степен съответното водно тяло може да постигне заложените цели за добро състояние. Предмет на мониторинг на водите са валежите, повърхностните води (реки, езера и язовири) и подземните води.

През 2014 година програмите за оперативен мониторинг на повърхностни води в БДЗБР - Благоевград се изпълняват от четири лаборатории на Изпълнителната агенция по околна среда: РЛ - София, РЛ - Благоевград, РЛ - Пловдив и РЛ - Смолян.

Мониторингът на водите през разглеждания период е извършван на основание Заповед № РД – 182/ 26.02.2013 г. на Министъра на околната среда и водите.

Резултатите от програмите за мониторинг са използвани за оценката на състоянието на повърхностните водни тела категория „река“ и категория „езеро“ в Западнобеломорски район за басейново управление на водите, както и за оценка на количественото и химично състояние на подземните водни тела.

Оценката на състоянието е изготвена на база получените резултати от проведения мониторинг по физико-химични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества и хидробиологичен мониторинг на повърхностните води през 2014 година, данните от който са обработени, анализирани и сравнени съгласно типово-специфичните класификационни системи в Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води (за показателите, имащи отношение към определяне на екологичното състояние) и Наредбата за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и други замърсители от 2010г. (за приоритетните вещества, които са определящи за химичното състояние на повърхностните води).

В изготвената оценка на състоянието на повърхностните води за 2014г. не са включени данни от мониторинг на хидроморфологичните елементи за качество.

Резултатите от програмата за мониторинг са използвани и за оценката на химичното състояние на подземните водни тела в Западнобеломорски район за басейново управление на водите. Същата е направена на базата на измерените концентрации за различните замърсители в пунктовете за мониторинг, осредняването им и сравняването на средногодишните стойности на съответните концентрации със съответните стандарти за качество от Приложение №1 на Наредба №1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

I. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ:

1. ТИПОВЕ ПОВЪРХНОСТНИ ВОДНИ ТЕЛА

След влизането в сила на ПУРБ в Западнореломорски район за басейново управление (2010-2015 г.) е извършена промяна в представената в плана типология и са идентифицирани нови типове повърхностни водни тела категория „река” и категория „езеро”.

Границите на повърхностните водни тела са съобразени с границите на типовете определени въз основа на научно-приложна разработка „Определяне на референтни условия и максимален екологичен потенциал за типовете повърхностни води (реки и езера) на територията на РБългария”.

При определяне на типологията на повърхностните води, категория „река” и категория „езеро” е използвана „Система Б” от приложение II на Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС.

Основна цел на промяната в типологията (редуциране на типовете повърхностни водни тела от ПУРБ) е да се уеднакви подхода между четирите басейнови района за управление на водите.

След приложеното редуциране на типовете повърхностни водни тела категория „река”, дванайсетте типа, публикувани в ПУРБ на Западнореломорски район за басейново управление са разпределени в нови шест типа по следния начин :

Таблица №1.

№	Нов тип водно тяло категория „река” след редуциране	Стар тип водно тяло категория „река” (по ПУРБ)	Забележка
1	R1 - алпийски тип	030111 - TR 34*	Общ алпийски тип за двата екорегiona в Рила и Пирин * Новият тип R1 обхваща част от телата от този стар тип TR34, останалите водни тела попадат в по-долния следващ височинен тип R3
2	R3 - планински тип	011111 - TR28* 020111 - TR31* 021111 - TR33* 030111 - TR34*	Пъстървова зона; Субстрат: мега-и макро-литал * Новият тип R3 обхваща част от телата от предишните стари типове TR28 и TR31 , останалите водни тела от тези стари типове попадат в по-долния следващ височинен тип R5. Малка част от телата от стар тип TR33 попадат в по-долния следващ височинен тип R5
3	R5 - полупланински тип	001110 – TR18 001111 – TR19 011011 - TR25* 011101 - TR26	* Част от телата от стар тип TR25 попадат в по-долния следващ височинен тип R13.

		011110 - TR27 011111 - TR28* 020111 - TR31* 021101 - TR32 021111 - TR33*	
4	R13 – тип малки и средни равнинни реки	011011 - TR25* 012101 - TR29 012111 - TR30	
5	R14 – тип субсредиземноморски малки и средни (пресъхващи) реки	011111 - TR28*	Пресъхващи реки в Южна България
6	R15 –тип карстови реки	011101 - TR26*	Карстови извори (мозаечен тип общ за двата екорегiona) * Новият тип R15 обхваща част от телата от предишния стар тип TR26, които водят началото си и са силно повлияни от големи подземни карстови извори.

Повърхностните ВТ категория „река” (116 броя) са идентифицирани в 6 типа по речни басейни, както следва:

Таблица №2.

№	Тип водно тяло категория „река”	Брой водни тела категория „река”	Брой водни тела категория „река” речен басейн Струма	Брой водни тела категория „река” речен басейн Места	Брой водни тела категория „река” речен басейн Доспат
1	R1 - алпийски тип	5	4	1	0
2	R3 - планински тип	40	17	18	5
3	R5 - полупланински тип	53	36	17	0
4	R13 – тип малки и средни равнинни реки	4	3	1	0
5	R14 – тип субсредиземноморски малки и средни (пресъхващи) реки	12	12	0	0
6	R15 –тип карстови реки	2	1	1	0

	Общо	116	73	38	5
--	------	-----	----	----	---

След приложеното редуциране типовете повърхностни водни тела категория „приравнени към река”, и категория „езеро”, публикувани в ПУРБ на Западнобеломорски район за басейново управление са разпределени в **нови пет типа** по следния начин :

Таблица №3.

№	Нов тип водно тяло категория „езеро” след редуциране	Стари типове водно тяло категория „езеро” и категория „приравнени към река” (по ПУРБ)	Забележка
1	L1 – алпийски езера	030020 – TE32	Планински езера – група Западна Рила Планински езера – група Южна Рила Планински езера – група Източен Пирин Планински езера – група Западен Пирин Язовир Карагьол
2	L3 – планински езера	1. 021010 – TE30 * 2. 031010 – TE33	Язовир Студена Язовир Широка поляна Язовир Блатото
3	L4 – равнинни и полупланински естествени езера и блата	021010 – TE30 *	Чокльово блато
4	L11 – големи дълбоки язовири	021000 – TE29	Язовир Доспат
5	L13 – средни и малки полупланински язовири	1. 011010 – TE27 2. 011020 - TE28	Язовир Пчелина Язовир Стойковци Язовир Дяково Язовир Долна Диканя Язовир Извор Язовир Берсин Язовир Дренов дол

Повърхностните водни тела категория „езеро” (10 броя) и категория „приравнени към река” (6 броя) са идентифицирани в 6 типа по речни басейни, както следва:

Таблица №4

№	Тип водно тяло категория „езеро”	Брой водни тела категория „езеро”	Брой водни тела категория „езеро” речен басейн Струма	Брой водни тела категория „езеро” речен басейн Места	Брой водни тела категория „езеро” речен басейн Доспат
1	L1 – алпийски езера	5	3	2	0
2	L3 – планински езера	2	1	0	1
3	L4 – равнинни и полупланински естествени езера и блата	1	1	0	0
4	L11 – големи дълбоки язовири	1	0	0	1
5	L13 – средни и малки полупланински язовири	7	7	0	0
	Общо	16	12	2	2

2. СЪСТОЯНИЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДНИ ТЕЛА

Оценката на състоянието на повърхностните водни тела включва оценка на екологичното и оценка на химичното състояние.

2.1. Оценка на екологичното състояние на повърхностните водни тела категория „река” и категория „езеро” включва биологични елементи за качество, физико-химични показатели и специфични замърсители оценени по избраните класификационни системи, описани в Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се определя чрез по-лошата от стойностите на резултатите от мониторинга на биологичните и физико-химичните елементи за качество съобразно разработените типово-специфични класификационни системи.

При съответствие на изчислените средногодишни стойности на специфичните замърсители (при честота на пробовземане – 4 пъти в годината) с нормативно утвърдените стандарти за качество от Приложение № 7 на Наредба Н-4/2012г. , състоянието се определя като **добро**. В противен случай, повърхностното водно тяло се класифицира в **лошо състояние** по отношение на разглежданите специфични замърсители.

2.2. Оценка на химичното състояние е направена на база сравняване на олучените

осреднени годишни концентрации (при честота на пробовземане – 12 пъти в годината) на различните замърсители (приоритетни вещества) със стандартите за качество -СГ СКОС (средногодишна стойност на СКОС) на всеки замърсител от Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители от 2010 г. При съответствие на изчислените средногодишни стойности на приоритетните вещества с нормативно утвърдените стандарти за качество от Наредбата за СКОС/2010г., химичното състояние на съответното повърхностно водно тяло се определя като **добро**. В противен случай водното тяло се класифицира в **лошо химично състояние**.

Оценка на повърхностните водни тела категория „река” по речни басейни:

Басейн на река Струма:

Резултатите от направената оценка на състоянието на повърхностните водни тела са показани в **Таблица №5**.

Таблица №5. Обобщена оценка на състоянието на повърхностните водни тела категория „река” и „приравнени към река” в басейна на река Струма.

№ по ред	Код EU_CD	Тип на ВТ	Име на водното тяло	Обща оценка на състояние/потенциал по ПУРБ	Оценка по ФХЕК за 2014 г.	Оценка по специфични замърсители за 2014 г.	Оценка по БЕК за 2014 г.	Обща оценка на екологичното състояние/потенциал за 2014 г	Оценка на химичното състояние/потенциал за 2014 г	Обща оценка на състояние/потенциал за 2014 г
1	BG4ST900R001	R3	Река Струма от изворите до язовир Студена	добро състояние	умерено състояние	няма данни от мониторинг за 2014г.	умерено състояние	умерено състояние	добро хим. състояние	умерено състояние
2	BG4ST900R003	R5	Река Струма от язовир Студена до вливане на река Конска	лош потенциал	умерено състояние	добро състояние по СПФ	умерен потенциал	умерен потенциал	добро хим. състояние	умерен потенциал
3	BG4ST900R004	R5	Река Мещичка от изворите до вливането си в река Конска	умерено състояние	умерено състояние	няма данни от мониторинг за 2014г.	умерено състояние	умерено състояние	няма данни от мониторинг за 2014г.	умерено състояние
4	BG4ST900R005	R5	Река Конска с десния си приток река Селска от изворите до вливането ѝ в река Струма.	умерено състояние	умерено състояние	добро състояние по СПФ	умерено състояние	умерено състояние	няма данни от мониторинг за 2014г.	умерено състояние
5	BG4ST900R006	R5	Река Струма от вливане на река Конска до язовир Пчелина.	лошо състояние	умерено състояние	няма данни от мониторинг за 2014г.	умерено състояние	умерено състояние	няма данни от мониторинг за 2014г.	умерено състояние